

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglaševalski oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število računa št. 11.400

„JUTRA“

Jevtičev obisk v zavezniški Turčiji

Politično in gospodarsko sodelovanje

V ponedeljek je naš zunanji minister Bogoljub Jevtič z vrnitvijo v Beograd zaključil svoj najnovejši obisk v Turčiji, pred vsem v njenem glavnem mestu Ankar. Listi Turčije in Jugoslavije, kakor tudi vsega ostalega Balkana in Evrope so posvetili temu obisku mnogo pažnje in naglašali, da je velikega pomena za nadaljnji razvoj konsolidacije tega najbolj južnovzhodnega dela Evrope in praga Azije. Oficielno se o vsebini razgovorov med Jevtičem, Tevfikom Ruždijem bejem, Izmetom pašo in Kemalom pašo ni izdalo nobeno poročilo, ki bi presega lo meje običajnih suhoparnih komunikacij, vendar vemo iz pisanja dobro poučenih listov, da je šlo več kakor za navaden vljudnostni obisk. Na vrsti so bila razna vprašanja, nanašajoča se na vse balkanske in splošne evropske, kakor tudi na specialne jugoslovansko-turške zadeve, ki še niso rešene, ali pa bi se dale rešiti še ugodnejše in koristnejše za obe prijateljski državi.

Pred vsem moramo ugotoviti, da med Jugoslavijo in Turčijo ni prav nobenih spornih zadev, najmanj pa teritorialnih, ki so vedno najtežja ovira za sporazum. Jugoslavija in Turčija nimata skupnih mej, imata pa vendar veliko skupnih interesov, nanašajočih se na balkansko politiko in gospodarstvo. V interesu obeh je, da vlada na Balkanu mir in sloga, da se ne vrnejo nekdanji časi usodnih razprtij in medsebojnih bojov. Turčija je sama najbolj občutila, kam bi Balkan lahko privedlo udinjatanje tisti politiki, ki ima svoj izvor v fašističnem Rimu, zato se je pred leti energično otrsela vab revizionistov in intrigantov, ki so hoteli razdeliti balkanske države na dve sovražni si skupini, da bi se potem bile za tuje interese in bi tuji lahko še nadalje vladali nad njimi. Niso je mogli premotiti niti Madžari, ki so apelirali v Ankar na svoje krvno sorodstvo s Turki. In zato je prav zasluga Turčije, da je Balkan danes na poti do dokončne in zares trajne konsolidacije. Pri ustvarjanju temeljev za to sta pa Turčija in Jugoslavija najvažnejši sili, ker družiti prva Balkan z Azijo, druga pa s srednjo Evropo, in sta tudi sicer po svoji moči mimo Romunije najpomembnejši. Prebivalstvo Turčije šteje skoraj točno toliko milijonov, kakor Jugoslavije, turško ozemlje pa je še več ko dvakrat večje, saj meri skupno 762.736 km². Obe državi imata torej še toliko prostora, da moreta svoje prebivalstvo podvojiti.

Mimo balkanskih političnih zadev, na-

našajočih se v prvi vrsti na praktično izvajanje pakta o balkanski zvezi in na pritegnitev Bolgarije v tej ali oni obliki, je naš zunanji minister Jevtič razpravljaval s turškimi državniki tudi o vprašanju jugoslovansko-turške trgovinske pogodbe, ki bi utegnila postati za naše gospodarstvo velikega pomena. Pomisliti moramo namreč, da je Turčija med vsemi državami sedanje balkanske zveze najmanj industrializirana in bi zato lahko kupovala pri nas mnogo industrijskih izdelkov, kar bi poživilo našo v hudo krizo zašlo industrijo. Izvažali bi lahko vse, od kovin do tekstilij. Mimo tega bi turško tržišče lahko konzumiralo velike količine našega lesa, katerega dobiva sedaj skoraj samo iz Rusije in Romunije. Konkurenca ni nemogoča, saj imamo na razpolago cenene transportne poti po Donavi in po morju. Na drugi strani bi pa tudi mi lahko marsikaj nabavljali v Turčiji bolj poceni, kakor nabavljamo sedaj drugod. Da omenimo samo bombaž, ki je potreben naši naglo se razvijajoči tekstilni industriji. V poštev bi pa prišle tudi še nekatere druge sirovine. Izmenjava blaga bi tako koristila obema državam. Pri sklepanju trgovinske pogodbe bo torej treba skrbno paziti na to, da se prouče prav vse možnosti in zlasti naša slovenska industrija ne bo smela držati rok križem.

Naposled je Jevtičev obisk v Ankar pripravil tudi podlago za sklenitev nekaterih potrebnih konvencij, ki so deloma gospodarskega, deloma pravnega, deloma pa kulturnega značaja. Tako bo na posled d o k o n č n o urejena likvidacija zadeve premoženja jugoslovanskih Turkov, ki so se po medsebojnem sporazumu izselili iz Jugoslavije, posebno iz Južne Srbije v novo Kemalovo Turčijo, ali pa se še bodo izselili. Nadalje je potrebna konvencija o pravnem in kulturnem sodelovanju. Važno je vprašanje arhivov, ki so ostali v Carigradu, se pa nanašajo na bivšo Srbijo, Črnogoro in Bosno. Tudi glede tega še ni dokončnih sporazumov, ki so važni za našo kulturo, za naše znanstvo. Naposled še izmenjava kulturnih dobrin, ki bo ustvarila potrebne stike med nami in turškim narodom, ki se resno trudi, da bi dohitel zamujeno. Jevtičev obisk v Ankar je bil tako vsestransko pomemben in plodonosen za Turčijo in za nas, pa tudi za ves Balkan in za tisto Evropo, ki si želi namesto intrig pomirjenja in prijateljskega sodelovanja med narodi.

-r.

Razoroževanje v teoriji in praksi

SILNO OBOROŽEVANJE JAPONSKE, NEMČIJE IN FRANCIJE. NEPRESTANO VEČANJE ZRAČNIH SIL.

TOKIO, 25. aprila. Japonska vlada je sklenila zaradi sedanjega svetovnega položaja, zlasti pa zaradi silnih sovjetskih zračnih moči na meji Mandžurije, znatno povečati svoje zračne sile. Izdelan je takozvani 3-letni načrt o povečanju zračne moči. Po tem načrtu bodo japonske zračne sile podvojene in bodo štejele po realizaciji približno 5000 letal.

WASHINGTON, 25. aprila. Tukajšnji vladni krogi so ugotovili, da je Nemčija lani in letos nakupila ogromnega materiala za gradnjo vojnih letal. Po podatkih trgovskega ministrstva je lani kupila za 349 tisoč dolarjev raznih motorjev za letala, letos v prvih treh mesecih pa za 650.000 dolarjev.

PARIZ, 25. aprila. Minister mornarice Pietri, ki je trenutno na inspekcijskem potovanju v Solunu, je izjavil novinar-

jem, da so Franciji potrebne nove vojne luke in prav tako povečanje mornarice. Predvsem pa mora biti rešen problem zračne obrambe, s katerim se bavi poseben oddelek generalnega štaba. Kar se pa tiče moderniziranja francoske flotile, je pričakovati, da bo kmalu odobren kredit še za drugo vojno ladjo tipa »Dunkerque«, težine 23.000 ton. Ladjo bodo gradile privatne tvornice.

ZMAGA DELAVCEV V ANGLIJI.

LONDON, 25. aprila. Pri nadomestnih volitvah v okraju North Hamersmith je dobil kandidat delavske opozicije (Labour Party) 14.000, kandidat vlade pa le 10.000 glasov. Vlada je sedaj izgubila že 5 okrajev, ki so si jih osvojili delavci.

Samostojnost poljske zunanje politike

Oonošaji med Poljsko in Francijo razbistreni - Poljska hoče biti enakopravna z velesilami - Predmeti razgovorov

VARŠAVA, 25. aprila. Konference francoskega zunanjega ministra Barthouja s Pilsudskim, Beckom in drugimi poljskimi državniki so zaključene. Šlo je za razorožitev, vstop sovjetske Rusije v Društvo narodov, poljske odnose do Nemčije, Češkoslovaške in Podonavja ter za poljsko-francosko zavezništvo. Poljska je o priliki tega obiska dokazala formalno in stvarno, da se smatra za velesilo in s Francijo popolnoma enakopravno. Glede razoroževanja je Poljska sploh proti vsakemu omejevanju, že zaradi oboroževanja Nemčije in Rusije in se v tem čisto strinja s Francijo. Glede Rusije se noče spuščati v nobene tesnejše zveze, kakor jih določa njen pakt o nenapadanju in svari tudi Francijo pred predekosežnimi pakti, zlasti, če bi bili naperjeni proti drugim (Nemčiji); Poljska v tem primeru ne bi mogla sodelovati. Prvotno je bila tudi proti vstopu Rusije v Društvo narodov, se je pa sedaj vdala pod pogojem, da dobi poleg Rusije tudi

ona stalno mesto v svetu. Društvo narodov se mora reformirati v smislu popolne enakopravnosti vseh članic in manjšinska zaščita mora veljati za vse enako. Z Nemčijo nima nobenih tajnih zvez in jih tudi ne namerava skleniti, vendar pa hoče živeti z njo v dobrih odnosih. Posredovanje v sporu s Češkoslovaško odločno odklanja, ker je spor za Poljsko preveč žaljiv. Na ureditvi Podonavja ni nezainteresirana in bo, ko bo potrebno, nastopila aktivno na temelju solidarnosti in sodelovanja katoliških(?) narodov. (Morda Italije, Madžarske in Avstrije? Op. ur.) Zavezništvo s Francijo ostane, ne sme pa biti enostransko, temveč popolnoma enakopravno, to se pravi tako, da se bodo enako upoštevali poljski, kakor francoski interesi. Gospodarski spori med Poljsko in Francijo se pa zaenkrat niso reševali. V splošnem je torej treba ugotoviti, da so se problemi, ki so obstojali med Poljsko in Francijo na tem sestanku popolnoma razbistрили.

Japonska hoče biti na Kitajskem sama

VLADA POTRDLA IZJAVO VOJNEGA MINISTRA, VELESILE NAJ SE NE VTIKAJO V ZADEVE KITAJSKE.

TOKIO, 25. aprila. Po včerajšnji dopoldanski seji vlade je bil objavljen komunike, v katerem naglašajo Japonska, da ne bo nikdar trpela, da bi se iz drugih držav uvažala vojna letala in orožje na Kitajsko, vendar pa zaenkrat proti temu še ne bo vložila protesta. Tudi je v komunikeju podčrtano, da gornja izjava Japonske še ne pomeni prekinitve politike, ki je bila označena v izjavi zunanjega ministra letos v januarju. Japonska vlada smatra, da je mir na Daljnem vzhodu odvisen od sodelovanja med njo in Kitajsko. Pred kratkim izdana neslužbena izjava ne pomeni nič drugega kakor obširno tolmačenje po-

litike japonske vlade, ki ni nasprotna Kitajski in je vselej pripravljena spoštovati integriteto in neodvisnost Kitajske. (Kakor v Mandžuriji! Op. ur.) Japonska vlada protestira le proti temu, da bi tuje oblasti igrale kakršnokoli politično vlogo na Kitajskem. Pozdravlja vsako kulturno delo in kulturno pomoč katerekoli tuje države, ki jo nudijo Kitajski, nikakor pa ne more dovoliti, da bi jo še nadalje finančno in tehnično podpirale. Finančna in tehnična pomoč tujih držav stre mi za tem, da se Kitajska oboroži in da tako povzroči nemir na Daljnem vzhodu.

Program Barthoujevega obiska v Pragi

PRAGA, 25. aprila. »Č. T.« poroča: francoski zunanji minister Barthou bo došel v Prago v četrtek ob 9. uri dopoldne. Na kolodvoru ga bodo sprejeli nekateri člani vlade. Ko bo došel Barthou v Prago, bo najprej obiskal češkoslovaškega zunanjega ministra Beneša, takoj nato pa ga bo sprejel predsednik češkoslovaške republike Masaryk, pri katerem bo ostal tudi na obedu. Tudi bo Barthou obiskal predsednika ministrskega sveta Malypetra. Nato bo položil venec na grob češkoslovaškega neznanega junaka. Obiskal bo nadalje mestnega župana Baksa, ki ga bo pozdravil v mestni posvetovalnici. Še isti večer bo zunanji minister Beneš priredil francoskemu državniku na čast gala večerjo. Drugi dan svojega bivanja v Pragi bo Barthou obiskal praško francosko kolonijo, obedoval bo pri Benešu, obiskal bo univerzitetno knjižnico in popoldne sprejel predstavnike tiska. Iz Prage bo odpotoval Barthou v soboto 28. t. m. popoldne.

USODA TROCKEGA.

PARIZ, 25. aprila. Turška vlada se še ni odločila za izdajo dovoljenja Levu Trockemu za vrnitev v Turčijo.

PO KATASTROFI V KAKANJU.

KAKANJ, 25. aprila. Doslej je bilo odkopanih 116 trupel, dočim 11 trupel najbrže sploh ne bo mogoče odkopati. Od mrtvih jih je bilo 97 neoženjenih, ostali pa so bili poročeni in očetje 205 otrok. Celotno število zapuščenih znaša 315 vdov, otrok in svojcev. Popravila v premogovniku bodo trajala najbrže 3 tedne. Minister Ulmansky je obljubil, da bodo sedaj vsi rudniki opremljeni z najmodernejšimi napravami, da bodo nesreče še bolj onemogočene.

JEVTIČ OBIŠČE BOLGARIJO.

SOFIJA, 25. aprila. V tukajšnjih političnih krogih se zadržuje, da bo jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtič kmalu po vrnitvi bolgarskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Mušanova obiskal Sofijo in ostal tu tri dni. Temu obisku se pripisuje zelo velik politični pomen.

KONFERENCA BALKANSKE ZVEZE

CARIGRAD, 25. aprila. Tukajšnji, dobro informirani krogi trde, da bodo ministri štirih balkanskih držav, ki so podpisale balkanski pakt, imeli konferenco v začetku letošnjega novembra v Ankar in ne v Odrinu, kakor je bilo prvotno objavljeno.

Dnevne vesti

Mali harmonikarji I. S. S. K. Maribora v Murski Soboti in Ljutomeru

Zbor malih harmonikarjev se je podal v soboto 21. aprila na turnejo v Mursko Sobotu, kjer je priredil ob 19. uri v tamkajšnji sokolski dvorani koncert. Dvorana, ki je precej obsežna, je bila nabito polna in je moralo oditi precej ljudi, ki niso dobili več vstopnic. Že po prvem delu programa so si osvojili malčki srca Murskosobočanov. Drugi del je bil za naše malčke pravo zmagoslavje, za razvajeno občinstvo pa prijetno iznenađenje. Po končanem programu so pa morali dodati še nekaj pesmic. Po koncertu so prijazno gospe iz Murske Sobotne vzele male harmonikarje s seboj na svoja stanovanja, jih pogostile in spravile k počitku.

V nedeljo ob pol 11. so mali harmonikarji priredili koncert za tamkajšnje šolsko mladino. Koncerta so se udeležili tudi okoličani iz Beltince, Martjane, Tišine, Radgone, Radenc in drugih okoliških krajev, ki se sobotnega koncerta zaradi premalhnega prostora niso mogli udeležiti. Šolska deca je bila nad prireditvijo malih harmonikarjev vznemirjena in so po koncertu zarajali na telovadišče pred sokolsko dvorano skupno z malimi harmonikarji. Prireditve so se obakrat udeležili gg. gimnazijski direktor dr. Pavel Strmšek, župan Hartner, starosta Sokola Pertol, orož. major Narančič, predstojnik sodišča dr. Šumenjak, poveljnik mesta Lazarevič, okrajni nadzornik Velner in drugi. Pri obedu pred odhodom v Ljutomer se je gospa Narančičeva, predsednica Kola jugoslovanskih sester, v ljubezni vih besedah zahvalila predsednici gosp. Ravnikovi za odziv ter jo naprosila, da bi mali harmonikarji v najkrajšem času zopet obiskali Mursko Sobotu. Odgovorila je predsednica ga. Ravnikova, ter se najpristraneje zahvalila za nad vse ljubezniv sprejem. V imenu malih harmonikarjev se je z otroško ljubeznivostjo zahvalil naš mali Ivan Pregrad. Pred odhodom v Ljutomer je bila deca pogostena s sladlicami.

Točno ob pol dveh se je zbor malih harmonikarjev med navdušenjem zbrana občinstva odpeljal v Ljutomer. Ob 15. uri so prispeli harmonikarji v Ljutomer in priredili v tamkajšnji Sokolski dvorani lepo uspeli koncert, ki ostane našim Ljutomerčanom še dolgo v prijetnem spominu. Tudi slovo od Ljutomerčanov je bilo težko. Čisti dobiček obeh koncertov je bil darovan za revno deca. Po vsej poti iz Ljutomera pa do Maribora je bila naša deca navdušeno pozdravljena!

Novi bani. Za bana vardarske banovine je imenovan dr. Aleksa Stanišič, bivši ban zetske banovine; za bana zetske banovine Mujo Sočica, senator, za bana vrbaske banovine pa dr. Dragoslav Diorđević, senator in pomočnik prosvetnega ministra.

Na mestnem fizikatu se v soboto 28. aprila t. l. ne bodo sprejemale stranke zaradi desinfekcije in čiščenja uradnih prostorov z ozirom na cepljenje v prihodnjih dneh.

Nova izdaja taksnih znamk. Na podlagi čl. 37 taksnega zakona je finančni minister odredil, da pridejo 27. t. m. v promet taksne znamke nove izdaje po 0,50 in 1 dinar. Sedanja izdaja znamk po 0,50 in 1 Din ostane v veljavi, dokler se znamke popolnoma ne porabijo. Finančne direkcije, ki prodajajo taksne vrednote, so dolžne v prvi vrsti prodajati taksne znamke sedanje izdaje, novo izdajo pa spraviti v promet šele tedaj, ko bo sedanja pošla.

Zaščitno cepljenje zoper osepnice. Za mesto Maribor to izvršil mestni fizikat zaščitno cepljenje zoper osepnice od ponedeljka 30. aprila do petka 4. maja t. l. v svojih uradnih prostorih v Frančiškanski ul. 8, in sicer v času od 9. do 11. ure. V navedenem času bo cepljenje brezplačno. Cepljeni morajo biti vsi zdravi otroci, ki so bili rojeni v preteklem letu. Starši se opozarjajo, da se opustitev cepljenja kaznuje po zakonu o zatiranju nalezljivih boleznih.

Eleganten pisemski papir v mapah: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Opozorilo. Edino »Veliki adresar« za mesto Maribor in širšo okolico (Celje, Ptuj) vsebuje trgovske podatke za Maribor, Celje, Ptuj in za občine bivše mariborske oblasti po novi ureditvi, s 55.000 naslovi in okoli 600 strani obsega. Nobe ne druge lokalne izdaje s takšnim namenom ni. Zaradi tega naproša uprava, naj zahtevajo cenjeni naročniki pri obisku akviziterjev legitimacijo pod zgoraj navedenim naslovom, da se izognejo zmotam. Tiskovna založba r. z. z. o. z. v Mariboru, Gregorčičeva ulica 26, telef. št. 29-70.

Življenje v naših gorah. Pod tem naslovom bo drevi ob 20. predaval v dvorani Ljudske univerze znani lovski pisatelj Vladimir Kapus iz Ljubljane. Predavanje bodo spremljale in ponazorovale lepe in številne skioptične slike. Prijatelji naših planin in lovci, udeležite se predavanja v čim večjem številu!

Izredni občni zbor društva »Nanos« bo v soboto, dne 28. aprila v mali dvorani Narodnega doma ob 19. uri. Dolžnost vsakega člana je, da se ga sigurno udeleži. Vabljeni tudi ostali simpatizerji našega društva. Odbor.

Zborovanje JČ lig v Beogradu. V nedeljo 29. t. m. bo v Beogradu zborovanje Jugoslovansko-češkoslovaških lig, na katerega so povabljeni delegati iz vse države. Delegatom, ki so v državni službi, je predsednik ministrskega sveta dovolil pet dni dopusta, ki se jim ne bo štel v redni letni odmor.

Slovensko žensko društvo priredi noč ob 20. uri v veliki kazinski dvorani predavanje o naši pokojni pisateljici Zožki Kvedrovi. Predavala bo ga. Tončka Hinterlechnerjeva.

Obiščite v soboto, 28. tm. gledališče, kjer uprizore veseloigro »Stari grehi«. Čisti dobiček te predstave gre v penzijski fond naših igralcev.

Sobno streljanje SLD bo drevi ob 20. uri v restavraciji »Plzenski dvor«. Vabljeni člani in prijatelji strelskega sporta.

Brivskim pomočnikom in pomočnicam ter vsej poštini javnosti! Brivski mojstri so sklenili, da bodo uvedli s prvo nedeljo v maju zopet nedeljsko delo. Proti tej nakani sklicuje Zveza brivskih in laskuljarskih delavcev (delavk) Jugoslavije, podružnica v Mariboru, protestno zborovanje, ki bo v četrtek 26. t. m. ob 20. uri v Delavski zbornici, III. nadstropje. Pozivamo vse pomočnice in pomočnike, da se tega zborovanja polnoštevilno udeležijo. Odbor.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 27. tm. predava o prestolnici Bolgarov — Sofiji — naš odlični poznavalec slovenskih narodov g. prof. Jan Sedivy. Pokazal bo mnoge skioptične slike. Sleherni, ki je kdaj videl Sofijo, se ne more načuditi pestrosti in raznovrstnosti tega napol orientalskega in napol evropskega mesta. V mirnem sožitju stoji ponosne palače evropskega sloga tik najpreprostejših kočic prastarih časov. Nepozabna mu ostane posebno nova mogočna katedrala, ki je največji ponos Bolgarov. Čas in kri nas z naglico približujeta našemu bratskemu narodu, storimo tudi mi svoje k zblizanju s spoznanjem njegovih življenjskih razmer! V ponedeljek 30. aprila bo predaval ravnatelj Putnika na Sušaku g. Vrignanino o lepoti gornjega Jadrana. Razpolaga z divnimi skioptičnimi slikami.

Poučni izlet. Slovensko obrtno društvo priredi v nedeljo 29. t. m. poučni izlet za vajeke k Sv. Urbanu. Izleta se bo udeležil učiteljski zbor obrtne nadaljevalne šole, vabljeni pa so tudi vse mojstrinje in pomočnice. Zbirališče bo v nedeljo jutraj ob 7. pred samostanom šolskih sester v Gosposvetki ulici.

Razpis občinske službe. Občina Ivanjkovič razpisuje mesto pripravnik za službo občinskega delovodje. Pogoji je: zrelostno spričevalo kake srednje šole ali pa diplomski izpit srednje kmetijske šole ali trgovske akademije, izjemoma bi se upoštevali tudi absolventi trgovskih šol. Poleg pogojev, kakor so navedeni v uredbi o občinskih uslužbencih, je pogoj, da je prosilec odslužil kadrski rok. Prošnje se vlagajo do 15. maja na občino Ivanjkovič, kjer se zvedo tudi natančnejši pogoji.

Lep družabni večer naših lovcev. Snoči je bil pri »Orlu« družabni večer mariborske podružnice Slovenskega lovskega društva, katerega se je udeležilo veliko število naših lovcev. V okviru družabnega večera sta bili tudi dve zanimivi predavanji. Znani lovski pisatelj in urednik »Lovca« g. Vladimir K a p u s nam je podal lepo sliko zgodovine lovstva v Sloveniji. Do zadnjih desetletij prejšnjega stoletja so bila naša lovišča zelo revna na divjadi, šele približno od leta 1875. naprej se je divjad vidno začela množiti, in to istočasno z razmahom našega lovstva. Danes že v vseh naprednih državah udomačeni pregovor: »Dobri lovci — dobra lovišča, slabi lovci — slaba lovišča!« je imel že takrat svojo upravičenost. Gozd brez divjačine je kakor človek brez srca in tembolj je torej treba priznati veliko delo naših lovcev, ki s svojimi prizadevanji ne služijo le sebi, marveč tudi splošnosti. V drugem predavanju nam je slikal upokojeni polkovnik g. M a r g e t i č iz Maribora lov na divje svinje in ob tej priliki pripovedoval tudi svoje zanimive in mnogokrat napete dogodivščine. Oba predavatelja sta žela za svoja zanimiva izvajanja vsestransko odobravanje. Zahvalila sta se obema v imenu prisotnih lovcev predsednik mariborske podružnice SLD g. ravnatelj P o g a č n i k in ustanovni član naše podružnice g. ravnatelj K l o b u č a r. — Drevi ponovi g. K a p u s svoje zanimivo predavanje v kinu »Apollo« kot gost Slovenskega planinskega društva. Predavanje bodo spremljale lepe skioptične slike in film o kozorogu.

Požarne katastrofe. Zadnje dni je doletelo naše kraje več požarnih katastrof, ki so uničile okrog 500 objektov in povzročile nad 10 milijonov Din škode. Poročali smo že o katastrofalnem požaru v Medvedcih in Spodnjih Pletterjih na Dravskem polju, kjer je ogenj uničil skupno 63 objektov in je škoda precejšena na okrog 2 milijona Din. Nekaj dni nato je ogenj upepelil vas Dolnji Kraljevec v Medmurju, kjer je zgorelo 373 objektov in je škoda precejšena na okrog 3 milijone Din. V Dolnjem Kraljevcu, kjer se je z besnim elementom borilo 33 gasilskih čet, je brez strehe nad 700 ljudi. Včeraj pa je izbruhnil ogenj v Ošterijah pri Ogulinu in uničil 16 posestnikov vse imetje ter povzročil škode za približno pol milijona Din. Tudi je včeraj zgorelo v Džardjenovcu blizu Osijeka velikansko skladišče za les Našičke tvornice tanina. Škoda je precejšena na 4 milijone Din. In če k tem požarnim katastrofam prštejemo še največjo rudniško katastrofo v Kakanju, kjer gre škoda v milijone in milijone, bo potreben nadčloveški napor, preden bo zaceljena rana, ki je zadana po omenjenih katastrofah našemu narodnemu gospodarstvu.

Anton Mali prepeljan v mariborsko kaznilnico. Včeraj jutraj so Antona Malija, ki je bil zaradi sodelovanja pri umoru Amalije Anžlovar-Malijeve obsodjen na 20 let težke ječe, prepeljali v spremstvu dveh orožnikov iz zaporov novomeškega okrožnega sodišča v mariborsko kaznilnico, kjer bo odsedel svojo kazen.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 26. tm. Ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13. čas, plošče; 18: o človeku, predava dr. Božo Škerlj; 18.30: srbohrvaščina, poučuje dr. Rupel; 19: plošče po željah; 19.30: pogovor s poslušalci, se pogovarja prof. Prezelj; 20: prenos iz Beograda; 22: čas, poročila, lahka glasba.

Grajski kino. Danes zadnji dan Ramon Novarro, najlepši mož sveta, v veseli komediji »Matura ljubezni«. Od jutri dalje triumf filmske umetnosti, veseli velfilm »Ljubim te« z Annabelle in Al. Prejeanom.

Kino Union. Radi vsestranskega zanimanja predvajamo film »Carjevič« še danes, Marta Eggert, H. Söhner. Od jutri dalje veseloigra »Hladna devica« z Lucijo Engliševo. (Nedolžnost z dežete).

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hensenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

* Narodno gledališče

REPERTORIJ

Sreda, 25. aprila: Zaprtlo.

»Stari grehi« v korist Združenja gledaliških igralcev. Naši igralci uprizore za penzijski fond svoje stanovske organizacije v soboto, 28. tm. prav zabavno veseloigro češkega pisatelja dr. Josipa Stalbe »Stari grehi«. Delo, ki ga v Mariboru še niso uprizorili, je naštudiral J. Kovič, zaposleni pa so Dragutinovičeva, Savinova, Kraljeva, Starčeva, P. Kovič, Grom, Nakrst, Gorinšek in Blaž. Obiščite predstave, katere čisti dobiček je namenjen za tako važno socialno ustanovo naših igralcev! Vstopnice se že lahko rezervirajo pri gledališki F. ni. (Tel. 23-82).

Vika Podgorska in Hinko Nučič, prva igralca zagrebške drame in stara mariborska znanca, gostujeta v Ibsenovi drami »Nora«, ki bo njena premiera sredi prihodnjega tedna. V ostalih ulogah: Kraljeva, Dragutinovičeva, Skrbinšek, Furijan. Skušnje vodi VI. Skrbinšek.

Pri lenivosti črevesja, boleznijeter in žolča, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke, odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica zastajanje v trebušnih organih hitro in brez bolečin. Dolgoletne izkušnje po bolnišnicah uče, da uravna »Franz Josefova« voda, izborno delovanje črevesja. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Organizacija JNS za IV. okraj je imela 20. tm. sejo odbora. Predsednik je poročal o seji okrajnega odbora, nakar se je vnela stvarna debata o potrebi intenzivnega dela in propagande med članstvom in prijatelji državne misli. Izražena so bila opažanja o pomanjkanju konstruktivnega duha, veselja do pozitivnega dela pri velikem delu današnje mladine. Tudi odraslim je potrebna odločna državljanska zavest in državljanski pozitivizem. Organizacija bo za članstvo in somišljenike otvorila ciklus predavanj, da se razbistrijo pojmi o vprašanih političnega, gospodarskega in socialnega značaja in da se bo članstvo lahko orientiralo v sedanjem kaosu, ki bi utegnil nepoučenega človeka zavesti v negativne nekonstruktivne smeri. V novem odboru vlada borben duh in močna volja napraviti v okraju trdnjavo silne državljanske zavesti.

Krvoprelitje v Slovenskili goricah. Ponoči od 23. na 24. t. m. se je odigrala v Zagorcih, občina Juršinci, vaška tragedija, ki je zahtevala mlado življenje. Zaradi nekega dekleta je nastal med fanti prepir in spopad z revolverji, pri katerem je bil 22letni hlapec Konrad Polanec od krogle zadet in tako nevarno ranjen, da je v nekaj trenutkih izdihnil. Orožniki, ki so takoj uvedli preiskavo, so aretirali 23letnega posestnikovega sina Janeza Holca in ga odvedli v zapore okrajnega sodišča v Ptuj. Aretirani Holc prizna, da je oddal usodepolni strel iz revolverja, zagovarja se pa s silobranom. Sodna oblast je odredila obdukcijo trupla ubitega Konrada Polanca, ki se je vršila 24. tm. popoldne v mrtvašnici pri Sv. Andražu v Sl. goricah. Komisija je ugotovila absolutno smrtonosno poškodbo. Kroglja iz revolverja 12 mm kalibra je nesrečni žrtvi prebila pljuča, raztrgala srce in žilo odvodnico in običala v hrbtenici, zaradi česar je takoj nastopila smrt. Tragedija je povzročila splošno vznemirjenje ondotnega prebivalstva.

Živinski sejem. Na včerajšnji živinski sejem so prignali 14 konjev, 14 bikov, 64 volov, 260 krav in 19 telec, skupno 371 glav živine. Kupčija je bila dobra in je bilo prodanih 207. Cene so bile naslednje: debeli voli 3 do 4,25 Din, poldebili 2 do 2,40 Din, plemenski voli 2 do 3,25 Din, biki za klanje 3 do 3,50 Din, klavne krave, debele 2,50 do 3,50 Din, plemenske krave 1,75 do 2,25 Din, krave za klobasarje 1,50 do 2 Din, molzne krave 2 do 2,50 Din, breje krave 2 do 2,50 Din, mlada živina 3,25 do 3,75 Din, teleta 4,50 do 5 Din. Mesne cene so bile naslednje: volovsko meso I. vrste 8 do 10 Din, II. vrste 6 do 8 Din, meso bikov, krav in telic 4 do 6 Din, telečje meso I. vrste 8 do 12 Din, II. vrste 6 do 10 Din, svinjsko meso sveže 12 do 16 Din kg.

Težkoče okoliških občin

Zavrnen proračun občine Studenci — Občinski „Bednostni fond“ niso dovoljeni — Okrnjene šolske postavke — Znižanje za 100.000 Din — Ogroženo občinsko gospodarstvo — Posledice pretiranega varčevanja

Ko smo pred dobrim mesecem poročali o sprejetju občinskega proračuna združenih občin Studenci-Radvanje, smo mogli z zadovoljstvom ugotoviti, da so občinski očetje šli z razumevanjem na delo, da čimbolj omejijo težkoče, ki se porajajo posebno v naših predmestnih proletarskih občinah. S komasacijo bi morala nelati tudi nekdanja primitivnost poslovanja in ves obrat bi se moral prilagoditi širšemu delokrogu in povečanim potrebam. Tudi problem brezposelnosti, ki vsako jesen katastrofalno naraste, bi bilo trebalo držati v vidu, skratka: večjemu delokrogu so potrebni večji viri dohodkov. Pri tem se seveda ne sme prezreti padajoča plačilna tendenca davkoplačevalcev in splošna težnja po pametnem varčevanju.

Reči moramo, da se je občini Studenci v proračunu za leto 1934/35 posrečilo združiti vse komponente časa primerne komunalnega gospodarstva, saj je bil proračun sprejet z 28 proti 2 glasovoma. Vsak trezen občan je moral priznati, da se je našel pravilen izhod iz težkega položaja.

Vendar je proračun višja oblast zavrnila! Vsota 700.000 Din za nad 7000 duš štejočo občino je bila po mnenju nekkih pridobitnih krogov previsoka in odposlani protesti so zahtevali znižanje. Vsaka ataka je bila naperjena predvsem proti »Bednostnemu fondu«, ki bi naj lajšal gorje brezposelnim družinam. Zbiral bi se naj iz dohodkov na prejemke nad 700 Din na mesec po 1 Din. Namščenc-Studenčan z mesečno plačo 1500 Din bi n. pr. plačal na mesec za brezposelne 7 Din, zato bi se vsa pomoč beračem in brezposelnim osredotočila izključno pri občini in bi se vsako beračenje po alicah najstrožje zatiralo. Velika večina prebivalstva se je s tem strinjala, saj bi to pomenilo le nekako centraliziranje podpiranja, za katero žrtvujejo sedaj prebivalci na mesec več, kakor je bilo proračunano z omenjenimi prispevki za »Občinski bednostni fond«. Ta bi po proračunu prinesel občini za javna dela z brezposelnimi na leto 100.000 Din in bi se s to vsoto zadovoljili brezposelni, ki pozimi dan za dnem oblegajo občinski urad. Tudi g. ban dr. Marušič je pokazal veliko uvidevnost in je pravičnost tega davka sankcioniral s predhodno odobritvijo. Tako je občina vstavila v proračun 100.000 Din in s tem uravnovesila svoje finance. Zaradi raznih protestov »višjih« slojev je pa končnoveljavno ta postavka — črtana.

Z zavrnitvijo so tudi hudo prizadeti šolski proračuni, ki so se morali izdatno znižati: studenški (za deško in dekliško šolo od 114.000 na 108.000, radvanjski pa od 104.000 na 66.000 Din), kar bo predvsem prizadelo šolska poslopja, ki se ne bodo mogla popravljati.

Pač pa se od oblasti nakuadno zahteva docela nepričakovan in še nikdar predpisan prispevek za šolske potrebščine meščanske šole v Mariboru v znesku 19.000 Din, za kar ni niti zakonite podlage. Občina je pred to zahtevo vstavila postavko 3000 Din, ki popolnoma odgovarja davčni moči prebivalstva, nikakor pa se ne more strinjati s tako visokimi diktiranimi zneski, kar je prišlo do izraza zlasti na zadnji seji, kjer so občinski odborniki spregovorili jasno besedo: Smo bili in bomo prijatelji šole, kar smo in bomo pokazali s prispevki našim šolam. Kljub temu nam oblasti črtajo postavke domačih šol na sramotni minimum. Radi pošiljamo otroke v meščansko šolo — kljub visokim prispevkom in šolninam — nikakor pa ne moremo priznati visokih prispevkov, ki se nam jih diktira, ne da bi imeli pravico, ki nam pripada kot samoupravni ustanovi. Iz svoje proste volje bomo pa vedno radi dali, kolikor je v naši moči, zlasti kadar gre za bodočnost naših otrok, katerim ne moremo za pot v življenje dati drugega kakor pridne roke in primerno izobrazbo.

Na seji je bil proračun zmanjšan na višjo zahtevo za 100.000 Din, tako, da znaša 616.000 Din z doklado na davke po 50%. Docela odpade sklad za brezposelne, močno so reducirani izdatki za

Kulturno in nacionalno delo Ipavčeve župe

Tretji redni občni zbor — Skupno delo za povzdigo narodne zavesti

Kulturno delo, ki ga vrši v Ljubljani Hubadova župa, sloni na naši severni meji na ramenih mariborske Ipavčeve župe. Ustanovljena je bila pred leti in je imela preteklo nedeljo svoj tretji redni letni občni zbor v pevski dvorani Glasbene Matice. Občni zbor je vodil predsednik g. prof. Vasilij Mirk, ki je uvodoma ugotovil, da je bilo od 17. včlanjenih društev navzočih 14 delegatov. Preden je podal predsedniško poročilo, se je spominjal umrlega slovenskega skladatelja Hugolina Sattnerja. Stojce so navzoči zborovalci počastili spomin velikega pokojnika s trikratnim »Slava!«.

Delovanje župe je bilo v pretekli poslovni dobi zelo živahno. Župa je sodelovala skoro pri vseh večjih prireditvah, proslavah in manifestacijah. Nudila je vsem včlanjenim pevskim društvom izdatno moralno podporo ter po vseh svojih močeh podpirala kult lepe slovenske in slovanske pesmi. Se z večjo vnemo pa bo započeto delo nadaljevala in bo z narodno pesmijo budila nacionalno zavest v mlačnih obmejnih krajih.

Zelo izčrpno in skrbno je bilo poročilo župnega tajnika g. Franja Mordeja. Župa je nastopila v Mariboru in Ptujju ter je šla vsem zborom izven Maribora zelo na roko. Ob prilikah obiska tujih zborov je vedno sodelovala z Glasbeno Matico pri vseh sprejemih in pripravah. Po svojih odposlancih je bila zastopana na vseh prireditvah včlanjenih društev. Sklenila je odkriti spominsko ploščo bratoma Ipavcema, po katerih ima tudi svoje ime, na njuni rojstni hiši pri Sv. Juriju ob južni železnici. Odkritje plošče bo 13. maja ob proslavi 40-letnice Celjskega pevskega društva in bo udeležencem dovoljena četrtinska vožnja. Tajnikovo poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto. Debate so se udeležili predsednik prof. Mirk, Avsenjak, delegat Šegula iz Celja in Cvetko iz Maribora.

Blagajnik g. Lukša je poročal, da je imela župa 6000 Din dohodkov in okrog 4000 Din izdatkov, sklad za spominsko ploščo pa znaša 1600 Din. Zborovodja župe g. Albin Horvat je poročal o župnih nastopih in apeliral na navzoče delegate in pevce, naj se v bodoče v večjem šte-

ceste in šole. Pač pa je ostala postavka za elektrifikacijo Radvanja. Vsa javna dela, ki so bila v delovnem programu: cesta v Radvanje, popravilo zrušene ceste na obrežju Drave, nastavitev novih uslužbencev, ki so brezposelni — vse to je onemogočeno in odloženo po zaslugi opozicije »višjih« slojev, ki se sicer radi hvallijo, da so zelo napredno misleči, v resnici pa želijo, da se s pretiranim varčevanjem ograža občinsko gospodarstvo sedanje skupine obč. funkcionarjev. Temi bodo posebno hvaležni brezposelni, ki bodo letos ostali brez pomoči!!

vilu udeležujejo nastopov. Pri debati se je oglasilo k besedi več govornikov in je bil sprejet sklep, da morajo posamezna društva najmanje 10 dni pred skupnim nastopom obvestiti župo, sicer ne bo sodelovala in upoštevala njihovih želj. Tudi poročilo arhivarja g. Jagodiča je bilo z zadovoljstvom sprejeto, ker se je župni arhiv v pretekli poslovni dobi znatno povečal. Poročilo nadzornega odbora je podal g. Janko Arnuš in predlagal razrešnico odboru.

Sledile so volitve, pri katerih je bil izvoljen ponovno za predsednika prof. Mirk, za podpredsednika prof. Fink iz Celja, za tajnika Mordej, za njegovega namestnika Albin Živko, za blagajnika Jožko Lukša, za njegovega namestnika Jožko Rojc, za arhivarja Jagodič, za namestnika Rozman, za zborovodjo Albin Horvat in Gašperič, za odbornike pa: Skaza iz Ptujja, Hrastelj iz Maribora ter Brađač in Družovič iz Celja. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Arnuš, Vokač in Babič.

Pri razporeditvi je bilo sprejetih več za župo važnih predlogov. Društvom, ki prirejajo koncerte drugod, naj bi se dovolila znižana vožnja po železnici, uprave listov naj bi znižale za pevska društva, ki so včlanjena v župi, reklamne tarife za društvene vesti in objave prireditvev, župa pa naj bi posvečala vse vzgojnemu nacionalnemu delu na severni meji. Ker bo Ruško pevsko društvo proslavilo letos 8. julija 20-letnico svojega obstoja, se bo jubileja udeležila tudi župa. Posebnega priznanja in pohvale je bil deležen na občnem zboru »Jadrani«, ki je pohitel lani večkrat s svojo pesmijo na mejo. Izražena je bila želja, naj bi tudi druga društva sledila njegovemu vzgledu.

Občni zbor je nato pozdravil predsednik Glasbene Matice g. dr. Tomišek in želel župi obilo napredka, navzoče pevce pa je pozval k čim intenzivnejšemu delu za povzdigo naše lepe pesmi. Po končanem razpravljanju je predsednik zaključil lepo uspeli občni zbor z apelom na vse navzoče številne pevce k skupnemu delu za narodno stvar na ogroženi severni meji.

Sokolstvo

Katoliški škof o Sokolih. Našo javnost, v prvi vrsti pa šokole, bo prav gotovo zanimalo, kako ceni srbski katoliški nadškof dr. Nikola Dobročić Sokolstvo. Ko se je pred dnevi mudil v krajih primorske banovine ban dr. Stanišič, so mu v Baru priredili svečan banket, na katerega so povabili tudi primasa dr. Dobročića, ki je mimo drugih zdravil povzdignil čast Sokola z naslednjimi besedami: »Pozdravljam naše dične šokole, ki so se vedno borili za »Križ častni in svobodo zlato«, za napredek kralja in domovine! Pri širjenju jugoslovanske sokolske ideologije jim bom vedno pomagal, ker ne najdem nobene ovire, da bi z njimi ne sodeloval. Po mojem prepričanju je Sokolstvo nad vsemi drugimi organizacijami, ker najčistejše propagira jugoslovanstvo, in vsi dobri Jugoslavniki moramo delati za dobrobit kralja in domovine!«

Pohvala vrednim! Na zadnjem občnem zboru zagrebske Sokolske župe je tajnik br. Džamonja med drugim dejal tudi sledeče: »Kar se tiče dela v splošnem pri naših društvih in četah, delimo lahko vse edinice v tri glavne skupine: 1. edinice, ki so dobre v vsem, tehnično, pro-

svetno in administrativno; 2. edinice, ki so enostranske v svojem delu, to se pravi, če so tehnično dobre, so administrativno in drugače slabe, ali obratno; in 3. edinice, ki so v vsakem pogledu odroke. Med poslednjimi so take, ki imajo vse pogoje za uspešno delovanje, toda zaradi medsebojnih preprirov članov, ne delujejo.«

»Desetnik in sirotica« na sokolskem odru v Št. Ilju. Sokolsko društvo v Št. Ilju v Slov. gor. je priredilo preteklo nedeljo popoldne na društvenem odru mladinsko spevoigro »Desetnik in sirotica« pod vodstvom društvene načelnice s. Elvire Hitijeve. Za prireditev je bilo veliko zanimanje in je bil obisk nad vse pričakovanje dober, kar je dokaz, da cenijo tudi podeželsko ljudstvo sokolsko prosvetno delo med najmlajšimi. Posamezne vloge so bile posrečeno razdeljene in so se nekateri igralci popolnoma in naravnost hvalevredno vživeli v svoje vloge. Scenerija in posamezni prizori so bili zelo ljubki, maske in kostumi pa idealno posrečeni. Med najboljšimi so bili desetnik, ki ga je mojstrsko podal Krebsov Tonček, prva vila, ki jo je igrala Simerlova Tončka ter prvi palček Polžev Franček in drugi palček Rojkov Franček; oba sta bila sijajna. V drugem de-

janju je imenitno rešila svojo vlogo Nabergojeva Dragica kot hudobna in zadržena mačeha, v tretjem pa Zavčev Tinek kot cerkovnik. Ves potek igre, ki ni lahka in zahteva od otrok precej samostojnosti in nadarjenosti, je bil odličn, kar je nedvomno zasluha učiteljice s. Hitijeve, ki ni štedila s časom ne s trudom in ne s požrtvovalnostjo. Želimo in pričakujemo, da nas bo s svojimi majimi »diletanti« zopet kaj kmalu presenetila!

Ptuj

O velikih požarih v Medvedcah in Sp. Pleterju 18. t. m. smo že obširno poročali. Ker je pa javnost glede škode različnega mnenja in si nasprotujejo tudi časopisna poročila, prinašamo v naslednjem uradnim potom ugotovljene podatke, ki bodo nedvomno zanimali. V Medvedcah so pogoreli sledeči posestniki: Simon Sagadin, ki utrpel škode 200.000 Din (zgoreli so mu razni stroji in mlin), zavarovan je za 32.000 Din; Franc Kmetec, škoda znaša 32.000 Din, zavarovan za 9000 Din; Marija Sagadin, škoda 60.000 Din, zavarovana za 14.700 Din; Mihael Unuk, škoda 45.000 Din, nezavarovan; Furman Helena (stroji, gospodarsko orodje itd.), škoda 140.000 Din, zavarovana za 41.000 Din; Neža Žunkovič, škoda 71.000 Din, zavarovana za 20.000 Din. V Sp. Pleterjih pa sledeči posestniki: Franc Pleteršek, zgorelo gospodarsko poslopje, 8 velikih in 8 majhnih svinj, 3 krave in 4 telice so bile opečene tako hudo, da jih je moral zasilno klati. Škoda 40.000 Din, zavarovan za 93.000 Din; Anton Klajnšek, stanovanjsko in gospodarsko poslopje, 4 velike in 5 manjših svinj, 30 kokoši itd., škoda 70.000 Din, zavarovan za 66.000 Din; Napast Martin, gospodarsko in stanovanjsko poslopje, 2 kobili, 1 krava, 1 tele, 9 svinj in vse poljsko orodje, škoda 80.000 Din, zavarovan za 81.000 Din; Jožef Klajnšek ima škode 43.000 Din, zavarovan pa je za 90.000 Din; Jožef Jurič ima škode 45.000 Din; zavarovan za 44.500 Din; Jožef Dolenc ima škode 16.000 Din, zavarovan za 14.000 Din; Roza Planinšek ima škode 21.000 Din, zavarovana za 39.000 Din; Janez Drevenšek ima škode 42.000 Din, zavarovan je za 28.000 Din; Janez Napast ima škode 32.000 Din, zavarovan pa je za 60.000 Din; Matija Matevžič ima škode 10.000 Din, zavarovan za 42.000 Din; Martin Medved ima škode 42.000 Din, zavarovan je za 77.400 Din; Matija ... zgoraj mu je tudi 1 bik in znaša ... 5.000 Din, zavarovan pa je za 51.000 Din. Iz gornjih podatkov se razvidi, koliko škode je povzročil požar v Medvedcah in koliko znaša zavarovalnina. Istotako je razvidna razlika med škodo in za koliko so bili zavarovani ponesrečeni posestniki v Sp. Pleterjih. Upamo, da smo z gornjimi podatki ustregli tako našim čitateljem kakor ponesrečenim posestnikom.

Letni kramarski in živinski sejem je bil prav dobro založen, kupcev pa je bilo razmeroma malo. Policija in žandarmerija je imela precej posla z žeparji in tatovi, kakor tudi z obrtnimi prestopki. Med drugimi je bila aretirana radi tatvine 42-letna Ana Beluž iz Cvetlina, že stara grešnica in znanka varnostnih organov. Tudi v Begunjah je že gostovala. Izročili so jo sodišču. V zapore je moral tudi 26-letni Andrej Emeršič iz Gorenjskega vrha, ker je okradel Martina Kokla in ga olajšal za obleko, vredno 300 Din, katero je prodal za 100 Din, denar pa zapil.

Konjice

Poslovilni večer k vojakom odhajajočim članom Sokolskega društva bo v soboto 28. aprila ob 20. uri v dvorani Narodnega doma. Članstvo naj pride v čimvečjem številu na ta večer.

Sestanek Maistrovih borcev iz konjskega okraja bo v četrtek 26. t. m. ob 8.20. uri v Narodnem domu. Na sestanku bo poročal o delu Zveze Maistrovih borcev in o poteku zadnjega izrednega občnega zbora zveze poverjenik dr. Ervin Mejak. Pridite polnoštevilno na sestanek!

Spominjalte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Faraon je odložil papirus in se zastrmel vanjo. Jezne poteze njegovega obličja so se spremenile v zamišljenost, skoraj sanjavo otožnost.

»Morda govoriš resnico,« je dejal po kratkem molku. »Morda sem res potreben nekoga, s katerim bi mogel biti kakor s samim seboj.«

»Pozabil si name, pozabil, da sem ti bila vedno ob strani, kadarkoli je mračna senca spreletela tvojo veliko dušo, o silni, vsemogočni vladar vladarjev. Tudi zdaj vidim senco, ime ji je...«

»Ne imenuj njenega imena!« jo je reko prekinil faraon.

»Se ga bojiš?« je vzkliknila favoritka.

»Jaz faraon faraonov, vladar vladarjev?«

»Zakaj mi potem ne dovoliš, da bi ga izgovorila? Zaman mi to ukazuješ. Tudi če molče moja usta, izgovarjajo ga stene okoli tebe, stebri, ki nosijo strop, preproge, ki pokrivajo tla, zavese, ki se stiskajo k zidovom in še luči, ki gore nad

nama, ga šepčejo. Ne slišiš? Nепrestano, nenehoma, večno šepeta vse le eno samo ime, ime nje, po kateri hrepeniš, jo ljubiš, ona pa te sovraži kakor strupena kača, ki nima tople krvi in ne srca. ki bi čustvovalo. Zakaj mi potem ne dovoliš izgovoriti njenega imena? Sem ti manj ko zidovi, stebri, preproge, zavese in luči?«

»Več si mi. Zato ti ne dovolim. Še bilke trave v parku ga lahko imenujejo, ti ga ne smeš, ker iz tvojih ust bi mi zvenelo kakor sunek bodala.«

»Potem še nisi pozabil name, potem me še vedno ljubiš, solnce, svetlo moje življenje!« je vzkliknila Nefteta, se tesno oklenila faraona ter se prižela k njemu.

»Ljubiš me, četudi si lažeš, da ti nisem več, kar sem ti bila. Zato trpim, o veliki. Nič več ne poznajo spanca moje oči, ne pozna miru moje srce in vse moje misli so kakor ostre, razbeljene bodice. Umrla bom od hrepenenja po tebi, vladar vladarjev. Zato odpošlji od tod njo, ki je

44

stopila med naju. Naj se vrne med divjake, katerih hči in sestra je! Kaj naj ti dá? Ljubezni? Moje njena ne more doseči. Če je moje solnce, je njena najtemnejša senca, o veliki. Ali pa jo... umori...«

»Umori?...« Faraon se je zdrnil, toda samo za trenutek, potem je odsunil Nefteto in dejal ostro: »Ne zapeljuj me, kača. Poslana mi je bila v dar in nje-no telo je moja last. Imeti jo hočem. Ni-č na svetu se mi še ni upiral in kdor bi s svojim uporom zmagal, bi me zrušil, ker od tistega poraza dalje ne bi bil več faraon faraonov, vladar in gospodar ljudstev sveta. Imeti jo hočem, slišiš, ime-ti...«

»In vendar je ne ljubiš!« je siknila fa- voritka. »Vanjo siliš, ker se ti upira.«

»Lažeš.«

»Ne lažem, upira se ti, in ti si ne upaš umoriti jo... Zato risi več faraon faraonov; osmešen ljubimec si, ki ga dekle odklanja in se mu smeje. In to dekle je bakrenopolta divjakinja iz dežele večer-nih gora...«

Kakor ranjen lev je planil faraon na nogo, dvignil roke in se zagnal proti Ne-fteti. Zarjul je in kriknil:

»Umri!«

Potegnil je bodalo in ga hotel zasaditi

favoritki v prsa. Dekle se je v tistem trenutku visoko vzravnila, strgala si oblačilo z grudi ter mu jih nastavila za su-nek. Faraonova roka z bodalom je vi-sela v zraku. Oči so se mu zastrmele v alabaster njenih prekrasnih grudi, ki so se še v smrtnem strahu bočile tako mo-gočno, neuklonljivo.

»Rajše umrem, kakor izgubim tvojo ljubezen, gospod moj edini!« je dejala odločno.

»Potem ti smrt ni največja kazen. Ži-vi!«

»Nočem živeti brez tvoje milosti. Umori me!«

»Izgini!«

»Ne ganim se s tega mesta.«

Faraon je zagnal bodalo vstran, stopil k njej in jo trdo prijel za lakti.

»Čemu si prišla?«

»Da te rešim ponižanja in sramote, v katero siliš kakor večča v piamen luči. Ubij Evalasto! Ves dvor se ti roga. Kon-čaj šušljanje, ki gre od ust do ust...«

»Najprej pobijem tiste, ki govore,« je zagrnel Semis Ofiris.

»In njo ne?«

»Še ne.«

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Okrožni odbor LNP, službeno. V ne-deljo 29. tm. bodo naslednje tekme: V Mariboru na igrišču ISSK Maribor ob 15. prijateljska tekma ISSK Maribor II. mladina:SK Železničar II. mladina in ob 16.30 prvenstvena tekma ISSK Maribor:SK Celje. Službujoči odbornik g. Moze-tič. V Čakovcu na igrišču ČSK ob 14.30 prijateljska tekma SK Železničar rezerva:Čakovečki SK rezerva, ob 15. prvenstvena tekma SK Železničar:Čakovečki SK. Službujoči odbornik g. prof. Jelačin. V Ptuj ob 16. na igrišču SK Drave ob 16. prvenstvena tekma SK Gradjanski (Čakovec):SK Drava. Službujoči odbornik g. Zamuda. V Murski Soboti ob 15. prvenstvena tekma SK Svoboda (Mari-bor):SK Mura. Službujoči odbornik g. Senica. Tajnik.

Tekmovanje za prvenstvo LNP. V ne-deljo 29. tm. se nadaljuje tekmovanje za prvenstvo LNP s tremi tekmi, in si-cer se srečajo v Mariboru ISSK Maribor in SK Celje, v Čakovcu SK Železničar in Čakovečki SK, v Ljubljani pa SK Ilirija in ŽSK Hermes.

Mariborska zimskosportna podzveza, službeno. Drevo ob 20. odborova seja v društveni pisarni v Kolodvorski ulici.

Italijanski nogometaši zopet v Jugo-slaviji. FC Roma iz Rima bo nastopila v nedeljo 6. maja proti reprezentanci Zagreba v Zagrebu, 9. maja pa proti reprezentanci Beograda v Beogradu.

Jugoslovanska nogometna reprezen-tanca odpovala v Bukarešto. Včeraj je odpovala naša reprezentanca v Bu-karešto, kjer bo v nedeljo 29. tm. odigra-la proti reprezentanci Romunije izločilno tekmo v tekmovalju za prvenstvo sveta. Od nominiranih igralcev je samo Kragič ostal doma, ker je bolan.

Kaj sedaj? Preteklo nedeljo se bo mo-rala odigrati teniška tekma med SK Že-lezničarjem in SK Rapidom za prvenstvo teniških klubov Jugoslavije. Zmagovalec iz tega srečanja pa bi moral prihodnjo nedeljo nastopiti proti ISSK Mariboru. Policijska oblast pa nedeljske tekme med SK Železničarjem in SK Rapidom ni do-volila.

Znižana tarifa za izvoz jajc. Za izvoz jajc iz naše države je znižana tarifa na ta način, da se bo plačevala za vagon-ske pošiljke po 15. in 16. razredu in ne več po razredu pete tarife.

Nova nahajališča železne rude. Blizu starega Ostrožca nad reko Unjo so od-krili te dni nova nahajališča železne ru-de, ki so oddaljena dva kilometra od že-lezniške postaje. Ruda vsebuje zelo ve-lik odstotek železa.

Debela toča se je vsula pred dnevi nad okoličje Tuzle. Padala je v zrnih kakor jajca in povzročila ogromno škodo na kulturah. Cenijo, da je škoda več mili-jonska. Po nekaterih krajih je ležala v plasteh do 30 centimetrov.

Pomen in poslanstvo grafologije

Grafologija kot znanost in kot šarlatanstvo.

Prav gotovo ni med nami naobražena-ga človeka, ki še ni nič čital ali slišal o karakterni grafologiji, to je o nauku za razpoznavanje značaja iz rokopisa. In čeprav se v tej moderni znanosti pišejo cele knjige, vendar javnost o tem zelo malo ve. To pa iz razloga, ker prikazu-jejo grafologijo kot nekako nadnaravno znanost in ker se v grafologiji češče o-menja tudi hiromantija, okultizem in di-menzialna znanost.

Tako pojmovanje o grafologiji pa je pogrešno, ker je danes popolnoma pro-učena in bazira na strogih pravilih logi-ke in psihologije. Grafologija ne stremi za tem, da bi se z njeno pomočjo odkri-vale tajne bodočnosti, kakor je to primer v hiromantiji in astrologiji, marveč si pri-zadeva odkriti značaj in sposobnost po-sameznega človeka. In to je velika raz-lika. Kakor pišeš, takšen si, in ne kakor pišeš, taka te čaka usoda. Sicer se do-jo po značaju posameznika sklepati togli-čni zaključki, ker je po vsem naravno, da bodočnost kateregakoli počiva nekake v njegovih sposobnostih, toda poskušati prerokovati bodočnost, predočiti človeku morebitne dogodke zunanega vpliva, ki niso v nobeni zvezi z lastnostjo posamez-nika, to je vsekakor absurdno.

Na žalost je teorija grafologije v prak-si drugačna. Grafologi z dolgimi in o-stropristriženimi nohti, s turbami na glavi in z arabskimi psevdonimi prerokujejo bodočnost iz rokopisov, z dlani, iz igral-nih kart in celo iz kavne gošče. Taki gra-fologi se predstavljajo javnosti kot uče-njaki, ki se resno bavijo s to znanostjo, v resnici pa so vsaj večinoma šarlatani in goljufi.

Kdo je torej prav za prav grafolog? Z znanstvenega stališča imamo dva po-kllica pod enim imenom. Naloga karak-

ternega grafologa je na podlagi rokopi-sa ugotoviti značaj in sposobnosti posa-meznika. To delo opravljajo, kakor smo že omenili, razni šarlatani, vendar pa bi se mogla karakterna grafologija izkori-stiti v resnih vprašanjih in bi nam lahko taki grafologi mnogo koristili. Karakterna grafologija pa se smatra danes kot za-bava in je grafolog neke vrste umetnik. Za juridičnega grafologa smatramo ose-bo, ki v spornih primerih pred sodiščem ugotovi identiteto kakega sumljivega ro-kopisa z drugim. Kakor vidimo, je smoter grafologov različen, čeprav opravljajo svojo službo na temelju istih pravil.

Toda prišel bo čas, ko bodo ljudje zna-li ceniti koristi te znanosti in jo praktič-no upoštevati v nešteti primerih. V vseh večjih mestih obstojajo moderne posre-dovalnice za izbero poklicev. V službi take posredovalnice bi moral biti mimo drugih strokovnjakov tudi grafolog, ki bi iz rokopisa mladega človeka prečital njegove sposobnosti in mu kaj lahko dal dragocene nasvete na pot v življenje. Naravnost idealen svetovalec bi bil gra-folog lahko tudi parom, ki hočejo stopiti v zakonsko življenje. Koliko gorja bi bilo prihranjenega, če bi jim grafolog pre-rokeroval nesrečo v skupnem življenju, kar bi ugotovil iz rokopisa, namreč zna-čaje, ki se odbijajo in ki se nikdar v živ-ljenju privlačiti ne morejo. Strta je za-konska sreča, čeprav sta zakonca drug drugemu simpatična, drug napram dru-gemu ljubezniva, če sta njuna značaja kontrarna. V takih primerih bi lahko gra-folog svetoval in dragoceni bi bili njego-vi nasveti.

Nasveti grafologa pa bi lahko dobro služili tudi raznim delodajalcem, ki iščejo nameščencev. Sto in sto brezpo-selnih pošlje oferte in od teh sto je naj-manj dvajset takih, ki bi lahko uspešno služili s svojo izobrazbo in prakso delo-dajalcem. In katerega izmed teh dvajse-tih, ki so vsi sposobni in ki imajo vsi ena ke kvalifikacije, naj izbere delodajalec?

Mali oglasi

Razno

Najredilnejša in zdrava
ZELENJAD
so paradizniki, paprika, jajčec-vec, karfiol itd. zato sadite sedaj sadike, katere dobite poceni v vrtnarstvu Jemec, Prešernova ul. 16. 1650

ZA VRTOVE

in parke nudi salvijske, kane, begonije, semperfore itd. Za železniške postaje, sole in zdravilišča popust. Vrtnarstvo Jemec, Prešernova ulica 16. 1649

ZA OKNA IN BALKONE
nudi pelagonije, viseče bršlan-ke, betonije, begonije itd. Vrt-narstvo Jemec, Prešernova ul. 16. 1648

V našem

TRGOVINO
z mešanim blagom, komplet-nim inventarjem in nekaj bla-ga oddam v našem, Koroska cesta 39. 1647

Pouk

NEMŠČINA
lahka, hitra metoda, siguren uspeh. Naslov v upravi »Ve-černika«. 1605

Stanovanje

ODDAM SOBO
s štedilnikom v novi hiši. Vod-nikova ul. 11, pri »Kovini«, Tezno. 1645

Sobo odda

ODDAM SOBO

s hrano in posebnim vhom. Vrbanova 28. 1646

OPREMLJENO SOBO

za dve osebi oddam. Vodišek, Vojašniška ul. 2. 1644

Službo dobi

SPREJMEM RAZNAŠALCA
za raznašanje kruha. Biti mo-ra vojaščine prost in imeti svoje lastno kolo. Naslov v upravi lista. 1643

Oglašujte!

V takih primerih bi imel grafolog hvaležno delo.

Velike koristi pa je grafologija v služ-bi kriminalistike. V nešteti primerih je spreten grafolog rešil osumljenca ali ob-toženca velikih neprijetnosti in kazni. Služi pa lahko grafologija tudi kot evi-denčno sredstvo za zasledovanje zločin-cev, in sicer prav tako kakor daktilosko-pija.

Kaznovana nezvestoba.

V Subotici je neki zasebni uradnik zve-del od svojih prijateljev, da ga vara nje-gova žena z nekim 20-letnim mladenič-om, ko je on v službi. Pred dnevi je pri-šel nenadoma domov in zalotil svojo že-no v objemu ljubimca. Mladenič se je lu-do prestrašil, ker je bil trdno prepričan, da bo varani mož ž njim krvavo obra-čunal. Zelo se je zato začudil, ko je mož stopil k njemu in mu prijazno dejal: »Ni-kar se ne razburjajte mladi gospod, vse bo v redu.« Poklical je nato sosede kot priče, naročil avto za ženo in jo poslal z ljubimcem vred k njenim staršem. Tako je varani mož kaznoval svojo nezvesto ženo. Čez nekaj dni pa se je žena vrnila in ga s sklenjenimi rokami kleče prosila, naj ji odpusti greh in pozabi na vse. Ta-ko je storila prvič, drugič in tretjič. Ker pa mož ni hotel ničesar o tem slišati, je ob neki priliki izjavila, da bo šla prostovoljno v smrt. Tudi na to njeno izjavo mož ni odgovoril in ga ni nič omehčala, ne ganila. Nekega jutra so pa našli ske-sano ženo mrtvo. Izpila je večjo količino veronala.

Najdaljša brzojavka.

Po vsem svetu se je razpasla razvada, da pošiljajo ljudje pozdravne brzojavke, da visokim državnim funkcionarjem br-zojavno čestitajo ob najrazličnejših prilika-h. Posebno navdušeni so za brzojav-ne čestitke Američani, ki hočejo biti se-veda tudi pri tem prvi. Sedanjí prezident Roosevelt je v Ameriki zelo priljubljen, ljudje mu radi pošiljajo čestitke in daria, posebno za god. Stotisoči, da, milijoni se spominjo prezidenta za god in mu hočejo izraziti svoje simpatije. Rekord pa je dosegla pozdravna brzojavka iz Alabane, ki je obsegala 13.800 besed in 40.000 podpisov. Dva dni so morali de-lat na pošti, da so to brzojavko odpo-slali. Seveda so jo tudi zmerili, ko je bi-la na traku, in izkazalo se je, da je br-zojavni trak dolg 390 metrov. Tako dol-ga brzojavka menda še nihče na svetu ni dobil.

Vojaško gledališče v Moskvi.

Pred kratkim so začeli graditi v Moskvi ogromno gledališče za rdečo vojsko. V gledališču bo prostora za 4000 ljudi. Novo gledališče bo imelo obliko peteroglate sovjetske zvezde, na stre-hi pa bo velik kip vojaka, ki bo držal v roki sovjetsko peterokrako zvezdo. Zgradba bo visoka 90 m in bo na prvi pogled podobna moderni cerkvi.